

Документ за разглеждане в заседание

A8-0214/2017

9.6.2017

ДОКЛАД

относно по-дългия жизнен цикъл на продуктите: ползи за потребителите
и дружествата
(2016/2272(INI))

Комисия по вътрешния пазар и защита на потребителите

Докладчик: Паскал Дюран

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ	16
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ОКОЛНА СРЕДА, ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ	21
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	31
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	32

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно по-дългия жизнен цикъл на продуктите: ползи за потребителите и дружествата
(2016/2272(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално член 114 от него,
- като взе предвид членове 191, 192 и 193 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и позоваването на целта за разумно и рационално използване на природните ресурси,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 25 юни 2008 г. относно план за действие за устойчиво потребление и производство и за устойчива промишлена политика (COM(2008)0397),
- като взе предвид Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението¹,
- като взе предвид Работния план за екопроектирането за периода 2016 – 2019 г. на Комисията (COM(2016)0773), и по-специално целта да се установят повече изисквания за конкретни продукти и повече хоризонтални изисквания в области като дълготрайността, възможностите за поправка, възможностите за осъвременяване, проектирането, позволяващо разглобяване, и лесното повторно използване или рециклиране,
- като взе предвид Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно посочването на консумацията на енергия и на други ресурси от продукти, свързани с енергопотреблението, върху етикети и в стандартна информация за продуктите²,
- като взе предвид Решение № 1386/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 година относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2020 година „Да живеем добре в пределите на нашата планета“ (Седма програма за действие за околната среда)³,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет, озаглавено „За по-устойчиво потребление: продължителността на живота на промишлените продукти и информацията за потребителите в услуга на възстановяване на доверието“⁴,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 26 януари 2011 г., озаглавено

¹ ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10.

² ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 1.

³ ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 171.

⁴ ОВ C 67, 24.2.2014 г., стр. 23.

„Европа за ефективно използване на ресурсите – водеща инициатива на стратегията „Европа 2020“ (COM(2011)0021),

- като взе предвид съобщението на Комисията от 20 септември 2011 г., озаглавено „Пътна карта за ефективно използване на ресурсите в Европа“ (COM(2011)0571),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 9 април 2013 г., озаглавено „Изграждане на единен пазар за екологични продукти – Създаване на условия за по-добра информираност относно екологосъобразността на продуктите и организациите“ (COM(2013)0196),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 25 септември 2014 г., озаглавено „Към кръгова икономика: програма за Европа с нулеви отпадъци“ (COM(2014)0398),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 2 декември 2015 г., озаглавено „Затваряне на цикъла – план за действие на ЕС за кръговата икономика“ (COM(2015)0614), и пакета за кръговата икономика, който предвижда, по-специално, преразглеждане на директивите относно отпадъците (Директива 2008/98/ЕО, „Рамкова директива относно отпадъците“), относно опаковките и отпадъците от опаковки (Директива 94/62/ЕО), относно депонирането на отпадъци (Директива 1999/31/ЕО), относно излезлите от употреба превозни средства (Директива 2000/53/ЕО), относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори (Директива 2006/66/ЕО) и относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (Директива 2012/19/ЕС),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 22 ноември 2016 г., озаглавено „Следващи стъпки към устойчиво европейско бъдеще – Европейски действия за устойчивост“ (COM(2016)0739),
- като взе предвид предложението на Комисията за директива на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние (COM(2015)0635),
- като взе предвид Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите⁵,
- като взе предвид Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар⁶,
- като взе предвид доклада на Европейското бюро на съюзите на потребителите (BEUC) от 18 август 2015 г., озаглавен „Durable goods: More sustainable products, better consumer rights - Consumer expectations from the EU's resource efficiency and circular economy agenda“ (Дълготрайни стоки: По-устойчиви продукти, по-добри права за потребителите – Потребителски очаквания по отношение на програмата

⁵ ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64.

⁶ ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22.

- на ЕС за ефективно използване на ресурсите и за кръгова икономика),
- като взе предвид проучването на Европейския икономически и социален комитет от 29 март 2016 г., озаглавено „Обозначаване на жизнения цикъл върху етикетите: влияние върху потребителите“,
 - като взе предвид проучването, осъществено през юли 2016 г. по искане на комисията на ЕП по вътрешния пазар и защита на потребителите, озаглавено „A longer lifetime for products: benefits for consumers and companies“ (По-дълъг жизнен цикъл на продуктите: ползи за потребителите и дружествата),
 - като взе предвид резюмето на Европейския център по въпросите на потреблението от 18 април 2016 г., озаглавено „Planned obsolescence or by-products of consumer society“ (Планираното излизане от употреба или уклоните на потребителското общество),
 - като взе предвид австрийския стандарт ONR 192102, озаглавен „Label of excellence for durable, repair-friendly designed electrical and electronic appliances“ (Знак за качество за електрически и електронни уреди, които са проектирани така, че да имат дълъг жизнен цикъл и да са лесни за поправяне),
 - като взе предвид член 52 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите и становището на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (A8-0214/2017),
- А. като има предвид, че работният план за екопроектирането за периода 2016 – 2019 г. на Комисията включва позоваване на кръговата икономика и на необходимостта да се решат проблемите, свързани с дълготрайността и пригодността за рециклиране;
- Б. като има предвид, че приемането на становище относно жизнения цикъл на продуктите от Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК) свидетелства за интереса на икономическите оператори и гражданското общество към този въпрос;
- В. като има предвид, че трябва да е налице баланс между удължаването на жизнения цикъл на продуктите и иновациите, научните изследвания и развитието;
- Г. като има предвид, че проучването, възложено от комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите, показва, че за насърчаването на по-дълъг жизнен цикъл на продуктите са необходими политически мерки на широка основа;
- Д. като има предвид паралелното съществуване на различни икономически и бизнес модели, сред които е и икономическият модел, основаващ се на използването, който може да спомогне за намаляването на отрицателните въздействия за околната среда;
- Е. като има предвид, че е налице необходимост от насърчаване на по-дълги жизнени

цикли на продуктите, в частност чрез противодействие на програмираното остаряване;

- Ж. като има предвид, че трябва да се предостави подкрепа за европейския сектор за ремонтни дейности, който се състои основно от микро-, малки и средни предприятия;
- З. като има предвид, че засилването на хармонизацията на повторното използване на продуктите ще стимулира местната икономика и вътрешния пазар чрез създаването на нови работни места на местно ниво и стимулирането на пазара за използвани стоки;
- И. като има предвид икономическата и екологичната необходимост от опазване на суровините и ограничаване на производството на отпадъци, аспект, който понятието за разширена отговорност на производителя цели да вземе предвид;
- Й. като има предвид, че в проучване на Евробарометър от юни 2014 г. 77% от потребителите в ЕС заявяват, че биха предпочели да се опитат да поправят повредените стоки, вместо да закупуват нови; като има предвид, че все още е необходимо да се подобри информацията относно трайността и възможностите за поправка на продуктите, предоставяна на потребителите;
- К. като има предвид, че надеждните и дълготрайни продукти предоставят икономическа изгода за потребителите и предотвратяват прекомерното използване на ресурси и отпадъците; като има предвид, че поради това е важно да се гарантира, че полезният жизнен цикъл на потребителските продукти е удължен чрез проектирането, като се осигурява дълготрайност и възможности за поправка, подобряване, разглобяване и рециклиране на продуктите;
- Л. като има предвид, че спадът в доверието на потребителите в качеството на продуктите е в ущърб на европейските дружества; като има предвид, че законоустановената гаранция от 24 месеца понастоящем е минималният праг в целия ЕС и че някои държави членки са въвели разпоредби, осигуряващи по-голяма защита за потребителите, в съответствие с Директива № 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции;
- М. като има предвид, че правото на потребителите да избират в съответствие с различните си потребности, очаквания и предпочитания следва да се зачита;
- Н. като има предвид, че потребителите получават недостатъчна информация за жизнения цикъл на продуктите, макар че проучването на ЕИСК от март 2016 г. установи положителна връзка между обозначаването на продължителността на живота на продуктите и поведението на потребителите;
- О. като има предвид, че жизненият цикъл на даден продукт, както и начинът, по който остарява, се определя от различни естествени или изкуствени фактори, като например състав, функционалност, цена на поправката и модели на потребление;
- П. като има предвид, че следва да се увеличи достъпността на поправките и

резервните части;

- Р. като има предвид, че в допълнение към дългия жизнен цикъл високото качество на продуктите по време на жизнения им цикъл също може да има значителен принос за опазването на ресурсите;
- С. като има предвид увеличаването на броя на националните инициативи за справяне с проблема с преждевременно остаряване на стоките и софтуера и необходимостта от разработване на обща стратегия за единния пазар по този въпрос;
- Т. като има предвид, че жизненият цикъл на цифровите медии е от решаващо значение за жизнения цикъл на електронните уреди; като има предвид, че с оглед на факта, че софтуерите остаряват все по-бързо, електронните уреди трябва да могат да се адаптират, за да останат конкурентни на пазара;
- У. като има предвид, че продуктите, които са проектирани с вградени дефекти, така че да се повреждат и в крайна сметка да преустановяват функционирането си, след като са използвани определен брой пъти, могат само да породят недоверие у потребителите и не следва да бъдат разрешавани на пазара;
- Ф. като има предвид, че според данни на Евробарометър 90% от европейските граждани считат, че на продуктите следва да има ясни обозначения за продължителността им на употреба;
- Х. като има предвид, че всички стопански субекти могат да се възползват от продукти с по-дълъг жизнен цикъл, включително МСП;
- Ц. като има предвид, че Седмата програма за действие за околната среда изисква да се приложат специални мерки за подобряване на устойчивостта, възможностите за поправка, и повторната употреба и за удължаване на жизнения цикъл на продуктите;
- Ч. като има предвид, че разширената отговорност на производителя играе важна роля в това отношение;
- Ш. като има предвид, че постигането на модел на кръгова икономика изисква участието на отговорните за вземане на политически решения лица, гражданите и предприятията и предполага промени не само в проектирането и продажбата на продуктите и услугите, но също така в менталитета и очакванията на потребителите и в рамките на стопанската дейност, чрез създаването на нови пазари, които отговарят на промените в моделите на потребление, развиващи се към използване, повторно използване и споделяне на продукти, с което се спомага за удължаване на тяхната продължителност на употреба и за създаването на конкурентоспособни, трайни и устойчиви продукти;
- Щ. като има предвид, че при много лампи крушките не могат да се подменят, което може да доведе до проблеми, ако крушката се повреди, ако на пазара се появят по-нови и по-ефикасни крушки или ако предпочитанията на клиентите, например по отношение на цвета на излъчваната светлина, се променят, тъй като в този

случай цялата лампа трябва да бъде заменена;

- АА. като има предвид, че би било желателно светодиодните (LED) крушки да не са недемонтируеми елементи, а също да могат да се подменят;
- АБ. като има предвид, че с оглед на развитието на кръговата икономика е необходимо да се предприемат по-нататъшни действия за насърчаване на възможностите за поправка, приспособяване и подобряване, както и дълготрайността и пригодността за рециклиране на продуктите, за да се удължи жизненият цикъл и продължителността на употребата на продуктите и/или компонентите на продуктите;
- АВ. като има предвид, че все по-голямото разнообразие на продукти, все по-кратките иновационни цикли и непрекъснато променящите се модни тенденции водят до по-често закупуване на нови продукти, а по този начин и до съкращаване на продължителността на употребата на продуктите;
- АГ. като има предвид огромния потенциал на сектора на дейностите за поправка, стоките втора употреба и обмяна, т.е. на сектора, работещ с цел удължаване на жизнения цикъл на продуктите;
- АД. като има предвид, че следва да се постигне баланс между целта за удължаване на жизнения цикъл на продуктите и поддържането на среда, която да стимулира иновациите и по-нататъшното развитие;

Проектиране на здрави, дълготрайни и качествени продукти

1. призовава Комисията да насърчава, когато е осъществимо, установяването на критерии за минимална устойчивост, включващи, наред с другото, здравината на продукта, възможностите за поправка и капацитета му да бъде подобряван, за всяка категория продукти още от момента на проектирането им и след това, като се използват за основа стандартите, разработени от трите европейски организации по стандартизация (CEN, CENELEC и ETSI);
2. подчертава, че трябва да се постигне баланс между удължаването на жизнения цикъл на продуктите, превръщането на отпадъците в ресурси (вторични суровини), промишлената симбиоза, иновациите, потребителското търсене, опазването на околната среда и политиката за растеж на всички етапи от цикъла на продуктите, и счита, че развитието на все по-ефективни по отношение на ресурсите продукти не трябва да насърчава кратките жизнени цикли или преждевременното извеждане от употреба на продуктите;
3. посочва, че въпроси като дълготрайността на продуктите, удължените гаранции, наличността на резервни части, доколко е лесно да се извършва поправка и взаимозаменяемостта на компонентите следва да бъдат част от търговското предложение на производителя за задоволяване на различните потребности, очаквания и предпочитания на потребителите и представляват важен аспект на конкуренцията на свободния пазар;
4. отбелязва ролята на търговските стратегии, като например лизинг на продукти,

при проектирането на трайни продукти, при което дружествата за продажба на лизинг запазват собствеността върху отдадените на лизинг единици и имат стимул да предлагат повторно на пазара продукти и да инвестират в проектирането на по-трайни продукти, което ще доведе до по-малък обем ново производство и изведени от употреба продукти;

5. припомня позицията на Парламента относно преразглеждането на пакета за кръговата икономика за изменение на Директивата за отпадъците, която затвърждава принципа на разширена отговорност на производителя и по този начин създава стимули за по-устойчив дизайн на продукта;
6. призовава Комисията и държавите членки да окажат подкрепа на производителите на модулно проектиране, при което разглобяването е лесно и елементите са взаимозаменяеми;
7. заявява, че поставянето на трайността на продукта и възможностите за поправка като цел следва да върви успоредно с целта за устойчиво развитие посредством, например, използването на екологосъобразни материали;
8. отбелязва със загриженост количеството на отпадъците от електронно оборудване, генерирани от модеми, маршрутизатори и телевизионни декодери/приставки, когато потребителите преминават към нов доставчик на телекомуникационни услуги; припомня на потребителите и доставчиците на телекомуникационни услуги, че съгласно Регламент (ЕС) 2015/2120 потребителите вече имат право да използват крайни устройства по техен избор, когато преминават към нов доставчик на телекомуникационни услуги;

Насърчаване на възможностите за поправка и дълготрайността на продуктите

9. призовава Комисията да насърчава възможности за поправка на продуктите:
 - чрез насърчаване и улесняване на мерки, които правят възможността за поправяне на стоките привлекателна за потребителя,
 - чрез използване на строителни технологии и материали, които правят поправянето на стоката или замяната на компонентите ѝ по-лесни и по-евтини; потребителите не следва да попадат в безкраен цикъл от ремонти и поддръжка на дефектни продукти,
 - чрез насърчаване в случай на повтаряща се липса на съответствие или срок за поправка, по-дълъг от един месец, на удължаването на гаранцията с времето, необходимо за извършване на поправката,
 - чрез настоятелно призоваване за това частите, които са от изключително значение за функционирането на продукта, да са сменяеми и да могат да се поправят, чрез включването на възможностите за поправка на продукта в съществените му характеристики, когато това представлява предимство, чрез възпиране, освен ако това е обосновано по съображения за сигурност, на фиксираното монтиране на компоненти от основно значение като акумулатори и светодиоди в продуктите,

- чрез настоятелно призоваване на производителите да предоставят ръководства за поддръжка и указания за поправка в момента на покупката, в частност за продукти, при които поддръжката и поправката са важни, с цел да се подобри възможността за удължаване на продължителността на употребата на продукта,
 - чрез гарантиране на възможността за използване на заместители със същото качество и същите характеристики за оригиналните части, за да е възможна поправката на всички продукти в съответствие с приложимото законодателство,
 - чрез развиване на стандартизация, когато това е възможно, на резервните части и на инструментите, необходими за поправка, с цел подобряване на ефективността на ремонтните услуги,
 - чрез насърчаване на производителите да предоставят на ремонтните работилници при поискване ръководства за поддръжка и поправка на различни езици,
 - чрез насърчаване на производителите да разработват технология за батериите и акумулаторите, с цел да се гарантира, че продължителността на употреба на батерията по-добре съответства на очакваната продължителност на употреба на продукта, или пък да правят подмяната по-достъпна и пропорционална спрямо цената на продукта;
10. счита, че е полезно да се осигури наличието на резервните части, които са от съществено значение за доброто и безопасно функциониране на стоките, по един от следните начини:
- чрез насърчаване на достъпността на резервните части в допълнение към продуктовете модули,
 - чрез насърчаване на икономическите оператори да осигуряват подходяща техническа поддръжка за потребителските стоки, които произвеждат или внасят, и да доставят резервни части, които са от съществено значение за правилното и безопасно функциониране на стоките, на цена, която е съизмерима с естеството и продължителността на живот на продукта,
 - чрез ясно посочване дали са налични резервни части за стоките, при какви условия и за колко време и по-целесъобразност чрез създаване на дигитална платформа;
11. насърчава държавите членки да разгледат въпроса за подходящите стимули за насърчаване на устойчиви, висококачествени и подлежащи на поправка продукти, да стимулират ремонтните дейности и продажбите на стоки втора употреба и да въведат курсове на обучение за ремонтните дейности;
12. подчертава значението на запазването на възможността да се прибегне до независимо лице, извършващо ремонтни дейности, например чрез възпиране на технически, свързани с безопасността или софтуерни решения, които не позволяват ремонтните дейности да се извършват от лица, различни от одобрените предприятия или органи;

13. насърчава повторното използване на резервни части на пазара за втора употреба;
14. признава възможността за използване на 3D печат с цел предоставяне на части както за специалистите, така и за потребителите; настоятелно призовава в тази връзка да се гарантира безопасността на продуктите и защитата на авторското право;
15. припомня, че за целите на успешното прилагане на кръговата икономика важна роля играят наличието на стандартизирани и модулни компоненти, предварителното планиране на разглобяването и проектирането на продукти с дълъг жизнен цикъл, както и ефикасните производствени процеси;

Прилагане на икономически модел, ориентиран към употребата, и подпомагане на малките и средните предприятия и заетостта в ЕС

16. подчертава, че преминаването към стопански модели, като например „продукти като услуги“, има потенциала да подобри устойчивостта на моделите на производство и потребление, при условие че системите „продукт – услуга“ не водят до съкращаване на жизнения цикъл на продуктите, и подчертава, че подобни стопански модели не следва да предоставят възможности за избягване на данъци;
17. подчертава, че разработването на нови стопански модели, като например основани на интернет услуги, нови форми на маркетинг, универсални магазини само за употребявани стоки, както и по-голямата наличност на неофициални услуги за поправки (кафенета за поправки, работилници, в които хората могат самостоятелно да поправят притежаваните от тях продукти), може да спомогне за удължаване на жизнения цикъл на продуктите и в същото време да повиши осведомеността и доверието на потребителите по отношение на дълготрайните продукти;
18. призовава държавите членки:
 - да организират провеждането на консултации с всички засегнати заинтересовани страни, за да насърчат развиването на модел на основаваща се на употребата продажба, който е от полза за всички,
 - да задълбочат усилията и да предприемат мерки за стимулиране на развиването на икономиката на функционалността и насърчаване на наемането, обмена и заемането на стоки;
 - да насърчават местните и регионалните органи активно да стимулират развиването на икономически модели като икономиката на споделянето и кръговата икономика, които насърчават по-ефективното използване на ресурсите, трайността на стоките и увеличаването на ремонтите, повторното използване и рециклирането;
19. призовава държавите членки да гарантират, че разпоредбата от Директива 2014/24/ЕС относно разходите за целия жизнен цикъл се взема под внимание при възлагането на обществени поръчки, и да повишат степента на повторна употреба

на оборудването, закупувано от обществените органи;

20. насърчава държавите членки и Комисията в своите публични политики да подкрепят икономиката на споделянето с оглед на ползите, които тя осигурява при използването на излишните ресурси и капацитет, например в секторите на транспорта и жилищното настаняване;
21. призовава Комисията да утвърди важното значение на дълготрайността на продуктите в рамките на насърчаването на кръговата икономика;
22. призовава Комисията и държавите членки за пълното прилагане на йерархията на отпадъците, предвидена в общностното законодателство (Рамковата директива за отпадъците (2008/98/ЕО)), и по-специално да запазват високата ползност и стойност на електрическите и електронните устройства, а не да ги считат за отпадъци, например чрез предоставяне на достъп до пунктовете за събиране на отпадъците от електрическо и електронно оборудване за персонала от централите за повторна употреба, които могат да използват тези стоки и техните компоненти;
23. счита, че мерките, включени в настоящия доклад, следва да се прилагат към МСП и особено към микропредприятията, както са определени в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията, по начин, който е целесъобразен и пропорционален на размера и капацитета на МСП или микропредприятията, с цел запазване на тяхното развитие и насърчаване на заетостта и обучението за нови професии в ЕС;
24. призовава Комисията да разгледа въпроса как може да бъде насърчена и улеснена възможността за подмяна на светодиодните (LED) крушки и да предвиди, в допълнение към мерките за екопроектиране, не толкова строг подход, който да включва, например, етикетиране, схеми за стимулиране, възлагане на обществени поръчки или удължена гаранция, в случай че крушките не могат да бъдат демонтирани;
25. призовава настоятелно държавите членки да извършват ефективен надзор на пазара, за да гарантират, че европейските и вносните продукти отговарят на изискванията по отношение на продуктовата политика и екопроектирането;
26. призовава Комисията и държавите членки да ангажират местните и регионалните органи и да зачитат правомощията им;

Гарантиране на по-добра информация за потребителите

27. призовава Комисията да подобри информацията относно дълготрайността на продуктите посредством:
 - разглеждане на възможността за въвеждането на европейски етикет на доброволна основа, който да обхваща, по-специално: дълготрайност, екопроектиране, възможности за подобряване в съответствие с техническия прогрес и възможности за поправка,
 - доброволни тествания с предприятия и други заинтересовани страни на равнище ЕС, с цел разработване на означаване на очаквания полезен живот на продукта въз

основа на стандартизирани критерии, които биха могли да бъдат използвани от всички държави членки,

- създаване на брояч за употребата върху най-важните стоки за масово потребление, и по-специално големите електродомакински уреди,
- проучване на въздействието на привеждането в съответствие на обозначаването на продължителността на употреба със срока на законоустановената гаранция,
- използване на цифрови приложения или социални медии,
- стандартизиране на информацията в ръководствата относно трайността на продукта, възможностите за подобряване и възможностите за поправка, за да се гарантира, че тя е ясна, достъпна и лесна за разбиране,
- информация, основаваща се на стандартни критерии, когато се посочва очакваната продължителност на жизнения цикъл на даден продукт;

28. настоятелно призовава държавите членки и Комисията:

- да подпомогнат местните и регионалните органи, както и предприятията и организациите да организират кампании за повишаване на осведомеността на потребителите относно удължаването на продължителността на употребата на продуктите, включително чрез предоставяне на информация, съдържаща съвети за поддръжка, ремонт, повторна употреба и др.,
- да насърчават осведомеността на потребителите относно продукти, които бързо се развалят и не подлежат на поправка, по целесъобразност чрез разработване на платформи за уведомяване на потребителите;

29. призовава Комисията да насърчава редовен и структуриран обмен на информация и споделяне на най-добри практики в целия Съюз, между Комисията и държавите членки, като включва регионалните и общинските органи;

Мерки относно програмираното остаряване

30. призовава Комисията да предложи, при консултация с организациите на потребителите, производителите и други заинтересовани лица, определение на равнище ЕС на програмираното остаряване за материални стоки и за софтуер; призовава Комисията, в сътрудничество с органите за надзор на пазара, да проучи възможността за въвеждане на независима система, която би могла да проверява и открива програмираното остаряване, заложен в продуктите; призовава, в тази връзка, за по-добра правна защита за лицата, подаващи сигнали за нередности, и за подходящи възпиращи мерки по отношение на производителите;

31. посочва водещата роля на някои държави членки в това отношение, като например инициативата на държавите от Бенелюкс за борба с програмираното остаряване и за удължаване на продължителността на употреба на (електрическите) домакински уреди; подчертава значението на споделянето на най-добри практики в това отношение;

32. отбелязва, че възможността за подобряване на продукта може да забави неговото остаряване и да намали въздействията върху околната среда и разходите за потребителите;

Засилване на правото на законоустановена гаранция за съответствие

33. счита, че е от първостепенно значение потребителите да бъдат по-добре информирани как действа законовата гаранция за съответствие; призовава обозначението на тази гаранция да фигурира изписано изцяло върху фактурата за покупка на продукта;
34. призовава Комисията да предприеме инициативи и мерки, за да увеличи доверието на потребителите:
- чрез засилването на защитата на потребителите, и по-специално за онези продукти, за които разумно очакваният срок на употреба е по-дълъг, и чрез отчитане на предприетите вече силни мерки за защита на потребителите в някои държави членки,
 - чрез отчитане на въздействието на законодателството за екопроектирането и договорното право върху свързаните с енергопотреблението продукти, с цел да се разработи цялостен подход към регулирането на продуктите,
 - чрез гарантиране на официална информация за потребителя в договора за продажба относно правото му на законоустановена гаранция и чрез насърчаване на програмите за информирани относно това право,
 - чрез опростяване на доказателството за покупка за потребителя, като се обвърже гаранцията с предмета, а не с купувача, и чрез допълнително насърчаване на въвеждането на електронни касови бележки и схеми за цифрова гаранция;
35. призовава за създаването на механизъм за подаване на жалби на равнище ЕС за случаите, в които правото на гаранция не е приложено, за да се подпомогне контролът на прилагането на европейските стандарти от страна на съответните органи;
36. отбелязва, че чрез укрепване на принципа на разширена отговорност на производителя и определяне на минимални изисквания може да се създаде стимул за проектиране на по-устойчиви продукти;

Защита на потребителите по отношение на остаряването на софтуера

37. призовава за по-голяма прозрачност по отношение на възможностите за подобряване, осъвременяването по отношение на сигурността и дълготрайността – всички тези елементи са необходими за правилното функциониране на софтуера и хардуера; призовава Комисията да проучи необходимостта от създаването на благоприятни условия за по-голямо сътрудничество между предприятията;
38. насърчава осигуряването на прозрачност от доставчиците и производителите чрез посочване в договорите за продуктите на минималния период, за който ще се

предоставя осъвременяване на операционните системи по отношение на сигурността; предлага да се установи определение за разумен срок за употреба; подчертава освен това необходимостта доставчикът на стоката, в случай на вградени операционни системи, да осигури предоставянето на осъвременяване по отношение на сигурността; призовава производителите да предоставят ясна информация за съвместимостта на осъвременяването и подобряването на софтуера с вградените операционни системи, предоставяни на потребителите;

39. призовава за това осъвременяването на основния софтуер да бъде обратимо и да се придружава от информация относно последиците за функционирането на устройството, както и за това новите основни софтуери да бъдат съвместими с предходното поколение софтуери;
40. призовава за насърчаване на възможностите за подмяна на частите, включително на процесора, посредством стандартизация, така че продуктите да могат да се осъвременяват;

о

о о

41. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Дълготрайността на стоките, основно предизвикателство за потребителите

Въпросите, свързани с дълготрайността на стоките, засягат различни равнища:

- липсата на здравина и възможностите за поправка на продуктите,
- продължителността на живота на софтуера на информационните продукти,
- информацията, която е на разположение на купувача.

Доверието на потребителите относно здравината на продуктите е намаляло.

Влошаването на качеството на евтините продукти и медийното отразяване на особено скандални, макар и по принцип маргинални явления допринесоха за влошаването на това доверие. Според скорошно проучване, проведено от сдружение на потребителите във Франция, 92% от анкетирания са убедени, че домакинските или високотехнологичните продукти са преднамерено проектирани, така че да не са дълготрайни.

Европейските потребители не разполагат с почти никаква информация относно надеждността на продуктите. Тъй като цената вече не представлява сигнал, обвързващ стойността с качеството, те се насочват още по-лесно към продукти от по-нисък клас, произхождащи от страни с бързо развиващи се икономики, като така ускоряват съревнованието за предлагане на по-ниски цени. Тази ситуация поставя в неблагоприятно положение европейските предприятия, които често предлагат стоки, които са с по-високо качество и са по-дълготрайни.

Освен това широкото използване на свързаните устройства и зависимостта на потребителите от новите технологии поставят щекотливия социален въпрос за все по-бързото излизане от употреба на софтуера и на носителите. Гражданите с най-ниски доходи са първите жертви на бързото излизане от употреба на продуктите: поради недостиг на парични средства те се обръщат приоритетно към евтини продукти, които се повреждат по-бързо, т.е. отрицателните последици за тези граждани са двойни.

Възможностите за поправка на стоките, икономическо предизвикателство

Освен устойчивостта на стоките, това, което предизвиква недоволството на потребителите, а също така отслабва сектора на ремонтните дейности, който всяка година губи повече работни места в Европа, е невъзможността за поправка на стоките.

Възможностите за поправка на продуктите се затрудняват от редица проблемни фактори:

- липсата на достъп до резервни части и прекомерно високите им цени,
- разходите за труд по отношение на внасяните продукти на ниска цена,
- липсата на подходяща информация относно ремонтирането и поддръжката,
- нарастващата сложност, по-специално на софтуера и електрониката,

- бариерите за навлизане на пазара за независими лица, извършващи ремонти, и на лица, които сами извършват ремонти,
- слабите възможности за поправка на продуктите и на техните компоненти,
- слабостите на услугите по замяна на стоките по време на ремонтирането им.

Според проучване Евробарометър от 2014 г. 77% от гражданите на ЕС предпочитат да поправят своите стоки, а не да закупуват нови, но в крайна сметка се налага да ги заменят или изхвърлят, тъй като разходите за ремонт и равнището на обслужване ги разубеждават.

От гледна точка на заетостта факторите, възпиращи ремонтирането, водят до рязкото намаляване на броя на извършващите ремонти лица, които осъществяват дейност:

- в Нидерландия изчезнаха 2 000 работни места в този сектор в рамките на 7 години;
- В Германия 13% от ателиетата за ремонт на радио- и телевизионни приемници бяха затворени за една година;
- в Полша, броят на извършващите ремонт лица е намалял с 16% за две години...

Успоредно с този спад безплатните ателиета за ремонт или интернет сайтовете за хора, които извършват сами ремонт, са все по-популярни. Следователно съществува по принцип действително търсене в областта на ремонтните дейности.

Секторът на ремонтните дейности представлява потенциал за създаване на нови работни места, неподлежащи на преместване, който би могъл да бъде оползотворен, ако продуктите се проектират така, че да са дълготрайни и да могат да бъдат ремонтирани, и се преосмисли обслужването, така че да е приспособено по-добре към потребностите на потребителите. Да се подчертае значението на ремонтирането вместо замяната, по-специално в рамките на законоустановената гаранция, е екологично предизвикателство, тъй като системната замяна изисква обявяването за негодно на все още ново оборудване и не създава стимули за производителите да разработват по-здрави продукти.

В крайна сметка, много развалени устройства не се поправят (до 44% за електрически и електронни апарати). Подкрепата за сектора на ремонтните дейности представлява следователно потенциал за създаване на работни места и значително намаляване на отпадъците и замърсяването, а освен това и значително подобряване на покупателната способност на потребителите, както и търговско предимство за европейските дружества.

Цялостен подход: към икономиката на употребата

Продължителността на употребата на продуктите зависи от множество взаимосвързани участници: производителите, доставчиците, дистрибуторите, потребителите и дори държавите. Подходът за увеличаване на продължителността на употребата на продуктите трябва да допринесе за развиването на икономически модел, който се

основава на баланс между нуждите на потребителите, тези на промишлеността и екологичните изисквания.

Проектирането на продукти и услуги е ключов фактор за продължителността на живота на продуктите, а моделът на продажба също играе важна роля. Икономиката на функционалността и икономиката на сътрудничеството, които бързо се развиват, ни предлагат нови перспективи за подобряване на качеството и дълготрайността на продуктите, продавани на пазара. Като се насърчава употребата, а не притежаването, вниманието се насочва върху услугите, а не върху процента на подновяване на стоките. Тази икономика на употребата се укрепва и от използването на цифрови инструменти, които улесняват търговията в рамките на общности, основаващи се на доверието, и може да бъде носител на значителни икономически и екологични ползи.

Този модел се вписва в общата рамка на кръговата икономика. Целта на Комисията беше, със законодателния пакет, посветен на този въпрос през 2015 г., да подкрепи развиването на този положителен модел, който запазва ресурсите, намалява отпадъците и създава работни места в една по-конкурентоспособна икономика.

Подобен модел, ако се придружава от подходяща политика в областта на обучението, ще създаде нови работни места на всички нива на квалификация.

В сектора за повторна употреба и ремонт потенциалът за създаване на работни места се изчислява приблизително на 296 работни места за еквивалента на 10 000 тона употребявани стоки. Като се има предвид, че една трета от стоките, събирани в центровете за рециклиране на отпадъци, биха могли отново да се използват, това представлява повече от 200 000 работни места на местно равнище, които биха могли за бъдат създадени, ако само 1% от общинските отпадъци в Европа бяха подготвени за повторна употреба или повторно използване.

Повторното използване, което твърде често се пренебрегва в полза на рециклирането, представлява начин за увеличаване на продължителността на употребата на продуктите, като ги включва отново в икономическия цикъл след неголяма преработка. Нови проучвания показват, че ако европейските предприятия даваха приоритет на повторното използване на произвежданите от тях компютри, вместо да дават приоритет на тяхното рециклиране, Европа би могла да създаде 10 500 работни места, неподлежащи на преместване, като същевременно се спестяват всяка година около 6 милиона тона емисии на парникови газове и 44 милиона m³ вода, а отделно и суровини.

Чрез преосмисляне на начините на производството, продажба и потребление през призмата на увеличаването на продължителността на употребата на продуктите, може да се създадат условия, благоприятстващи подем на дейността в рамките на европейския пазар. С оглед на предвидимото увеличение на разходите за ресурси се налага те да се използват пестеливо, включително посредством управлението на продуктите в края на жизнения им цикъл. Промислена стратегия, насочена към дълготрайността на продуктите, би намалила разходите за суровини и би позволила да се предвидят възвръщаемост на инвестициите и печалби, по-специално в резултат на по-висока лоялност на клиентите.

На последно място, обществените органи също следва да играят роля, като насърчават добрите практики в промишлеността, а също и като дават пример чрез политиките си за

закупуване и като подкрепят повишаването на информираността на гражданите, например чрез асоциации, относно отговорното потребление и по-добрата поддръжка на продуктите.

Дълготрайността на продуктите като обществено и политическо предизвикателство

Редица европейски доклади и законодателната дейност в рамките на държавите членки показаха колко е важно да се обърне внимание на проблемното ускоряване на подновяването на стоките.

Становището на Консултативната комисия по индустриални промени на Европейския икономически и социален комитет от 17 октомври 2013 г. полага началото на споделено виждане за ситуацията и предлага поредица препоръки, по които е постигнат консенсус. В него се определят и разликите между „техническото“ планирано остаряване в тесен смисъл, косвеното остаряване, остаряването поради несъвместимост и накрая – психологическото остаряване в резултат от маркетинговите кампании.

Това беше основа за проучване на ЕИСК относно въздействието на обозначаването на продължителността на употребата на продуктите върху потребителите. Проучването потвърждава по-специално факта, че 92% от европейците желаят да се обозначава продължителността на употреба (или на полезен живот) на продуктите. Освен това то показва до каква степен конкурентоспособността на европейските предприятия зависи, отчасти, от възвръщането на доверието на потребителите в предприятията.

Тези дейности на европейско равнище са в съзвучие с европейските публични политики, разработени в държавите членки.

- Белгия е пионер с приемането през февруари 2012 г. на резолюция на Сената за борба с планираното остаряване на продуктите, свързани с енергопотреблението. Тази резолюция препоръчва, наред с другото, въвеждането на европейско равнище на обозначаване на продължителността на употребата на продуктите, свързани с енергопотреблението (електрически крушки, компютри, мобилни телефони...), и на възможностите за поправка.
- Успоредно с инициативи на национални предприятия Франция промени законодателството си, считано от месец август 2015 г., със закон за енергийния преход, който определя планираното остаряване като правонарушение, а през март 2014 г., в рамките на закон по отношение на потреблението, изясни правата на потребителите във връзка с правната гаранция за съответствие и наличността на резервни части.
- Законодателството на Нидерландия предвижда, че двете години, предвидени от законоустановената гаранция за съответствие, са само минимален праг. При някои стоки, включително коли, перални машини или други продукти, които се считат за дълготрайни, може да има право на по-дълга гаранция за съответствие въз основа на средната продължителност на жизнения цикъл, която потребителят може основателно да очаква за продукта.

- Финландия също така позволява удължаване на срока на гаранцията в рамките на „Consumer Protection Act“ (Закон за защита на потребителите). Съгласно неговия преамбюл липсата на съответствие, която произлиза от производството на даден продукт, напр. на превозно средство, строителни материали или домакински уред, дори ако тази липса на съответствие се разкрие повече от две години след доставката на стоката, е в сферата на отговорност на продавача. Този модел е подобен на нидерландската система. Съществува посредник, който отговаря за определянето на жизнения цикъл на стоките въз основа на критерии като цената на стоката, цената на компонентите или използването, както и честотата на употреба. До момента няма списък, създаден от законодателя, относно „очаквания жизнен цикъл“ за конкретни продукти. Отделните случаи обаче могат да бъдат анализирани в светлината на препоръките на „Consumer Dispute Board“ (Съвет за потребителски спорове).
- В Испания „Мадридската резолюция“ относно най-добрите практики в областта на съвместното потребление и програмираното остаряване беше приета на 24 юни 2014 г. по време на конференция относно новите модели на потребление, организирана от ЕИСК.
- В Австрия е създаден знак за високи постижения за електрическите и електронните продукти, проектирани по такъв начин, че да може да бъдат поправяни и да са дълготрайни.
- И накрая, Швеция предприе редица данъчни мерки, които ще влязат в сила през януари 2017 г. и имат за цел да укрепят сектора на ремонтните дейности, на рециклирането и на кръговата икономика. Тези мерки предвиждат:
 - намаляване на разходите за ремонт, като се намалява от 25 на 12% приложимата ставка на ДДС за определени стоки (като велосипеди, обувки или облекло),
 - предоставяне на възможност на потребителите, които избера да поправят домакински електроуреди, 50% от разходите за труд да бъдат приспадани от данъчните им задължения,
 - налагане на данъци върху продуктите, съдържащи материали, които не могат или е трудно да бъдат ремонтирани или рециклирани.

Този механизъм е планиран като инвестиция, като се предвижда намаляване на разходите, свързани със замърсяването, разхищението, управлението на отпадъците и безработицата, които са по-високи.

11.4.2017

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ОКОЛНА СРЕДА, ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

на вниманието на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите

относно по-дълъг жизнен цикъл на продуктите: ползи за потребителите и дружествата (2016/2272(INI))

Докладчик по становище: Кристел Шалдемозе

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по околна среда, общественото здраве и безопасност на храните приканва водещата комисия по вътрешния пазар и защита на потребителите да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че с оглед на зависимостта на Съюза от вноса на суровини и бързото изчерпване на значително количество природни ресурси в краткосрочен план, повторното използване на възможно най-много ресурси в рамките на Съюза и засилването на прехода към кръгова икономика представлява ключово предизвикателство;
- Б. като има предвид, че удължаването на жизнения цикъл на продуктите следва да се разглежда в контекста на необходимостта от цялостна промяна в начина, по който произвеждаме и консумираме, и като част от прехода към кръгова икономика; като има предвид, че по-ефективното използване на ресурсите би довело също до значителни нетни икономии за предприятията, публичните органи и потребителите в Съюза, като в същото време се намалят общите годишни емисии на парникови газове и въздействието на продуктите върху околната среда;
- В. като има предвид, че трябва да бъдат взети предвид Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги и на Регламент (ЕС) № 531/2012 относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза, както и съответните насоки за прилагане на Службата на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС);
- Г. като има предвид, че Седмата програма за действие за околната среда изисква да се

приложат специални мерки за подобряване на устойчивостта, възможностите за поправка, повторна употреба и удължаване на жизнения цикъл на продуктите;

- Д. като има предвид, че разширената отговорност на производителя играе важна роля в това отношение;
- Е. като има предвид, че в доклада „Растеж отвътре: визия за кръгова икономика за конкурентоспособна Европа“ на фондация „Елън МакАртур“ ясно се посочват възможностите за преминаване към нови стопански модели, като например продажба на услуги вместо продукти;
- Ж. като има предвид, че постигането на модел на кръгова икономика изисква участието на отговорните за вземане на политически решения лица, гражданите и предприятията и предполага промени не само в проектирането и продажбата на продукти и услуги, но също така в менталитета и очакванията на потребителите и в стопанската дейност, чрез създаването на нови пазари, които отговарят на промените в моделите на потребление, развиващи се към използване, повторно използване и споделяне на продукти, с което се спомага за удължаване на тяхната продължителност на употреба и за създаването на конкурентоспособни, трайни и устойчиви продукти;
- З. като има предвид, че при много лампи крушките не могат да се подменят, което може да доведе до проблеми, ако крушката се повреди, ако на пазара се появят по-нови и по-ефикасни крушки или ако предпочитанията на клиентите например по отношение на цвета на излъчваната светлина се променят, тъй като в този случай цялата лампа трябва да бъде заменена;
- И. като има предвид, че с оглед на развитието на кръговата икономика е необходимо да се предприемат по-нататъшни действия за насърчаване на възможностите за поправка, приспособяване и осъвременяване, дълготрайността и пригодността за рециклиране на продуктите, за да се удължи жизненият цикъл и продължителността на използване на продуктите и/или компонентите на продуктите;
- Й. като има предвид, че първите звена в йерархията на управлението на отпадъците, намаляването и подготовката за повторна употреба са най-важни с оглед на създаването на стратегия за нулеви отпадъци;
- К. като има предвид, че потреблението на природни ресурси в Европа се е увеличило с около 50% през последните 30 години и че консумираме 43 кг ресурси на човек дневно;
- Л. като има предвид икономическата и екологична необходимост от опазване на суровините и ограничаване на производството на отпадъци;
- М. като има предвид, че все по-голямото разнообразие на продукти, все по-кратките иновационни цикли и непрекъснато променящите се модни тенденции водят до често закупуване на нови продукти, а по този начин и до съкращаване на продължителността на използване на продуктите;
- Н. като има предвид огромния потенциал на сектора на дейностите за поправка, стоки

втора ръка и обмен, т.е. на сектора, работещ с цел удължаване на жизнения цикъл на продуктите;

- О. като има предвид, че би било желателно LED крушките да не са по принцип здраво закрепени, а също да могат да се подменят;
 - П. като има предвид, че следва да се постигне баланс между целта за удължаване на жизнения цикъл на продуктите и поддържането на среда, която да стимулира иновациите и по-нататъшното развитие;
 - Р. като има предвид, че се появяват доклади, според които смартфоните се проектират умишлено така, че да спрат да функционират правилно след една до две години;
1. подчертава, че трябва да се постигне баланс между удължаването на жизнения цикъл на продуктите, превръщането на отпадъците в ресурси (вторични суровини), промишлената симбиоза, иновациите, потребителското търсене, опазването на околната среда и политиката за растеж на всички етапи от цикъла на продуктите, и счита, че развитието на все по-ефективни по отношение на ресурсите продукти не трябва да насърчава кратките жизненни цикли или преждевременното извеждане от употреба на продуктите;
 2. подчертава, че по-дълъг жизнен цикъл за продуктите предполага приемането на мерки срещу планираното остаряване; призовава Комисията и държавите членки да предприемат подходящи мерки за борба с планираното остаряване и да увеличават овластяването на потребителите чрез подобрена информация за продуктите; призовава освен това Комисията да разгледа докладите относно умишленото проектиране на продукти като смартфоните за много кратък жизнен цикъл и при необходимост да предложи мерки за противодействие на това явление; призовава също така държавите членки да предотвратяват пускането на пазара на продукти с планирано остаряване;
 3. подчертава, че по-дълъг жизнен цикъл за продуктите изисква наличие на стандартизирани и модулни компоненти, които се заменят по-лесно, и функционално проектиране, което, наред с останалото, взема предвид демонтажа;
 4. подчертава, че преминаването към стопански модели, като например „продукти като услуги“, има потенциала да подобри устойчивостта на моделите на производство и потребление, при условие че системите „продукт – услуга“ не водят до съкращаване на жизнения цикъл на продуктите, и подчертава, че подобни стопански модели не следва да предоставят възможности за избягване на данъци;
 5. призовава Комисията и държавите членки да насърчават разработването, производството и предлагането на пазара на продукти, които са подходящи за многократна употреба, устойчиви са от техническа гледна точка и се ремонтират лесно и които, след като са се превърнали в отпадъци и се подготвят за повторна употреба или рециклиране, са подходящи да бъдат предоставени на пазара или пуснати на пазара, за да се улесни правилното прилагане на йерархията на отпадъците. настоява мерките да отчитат въздействието на продуктите през целия им жизнен цикъл, както и йерархията на отпадъците;

6. подчертава, че разработването на нови стопански модели, като например интернет базирани услуги, нови форми на предлагане на пазара, универсални магазини само за употребявани стоки, както и по-голямата наличност на неформални услуги за поправки (кафенета за поправки, работилници за самостоятелно извършване на поправки), може да спомогне за удължаване на жизнения цикъл на продуктите и в същото време да повиши осведомеността на потребителите и доверието им в дълготрайните продукти;
7. подчертава, че насърчаването и подкрепата за устойчиви модели за производство и потребление, използването на продукти, които са ефективни по отношение на ресурсите, трайни, лесни за споделяне, пригодни за повторна употреба, подлежащи на поправка и на рециклиране, както и предотвратяването на пускането на пазара на продукти с планирано остаряване са ключови аспекти за предотвратяването на отпадъците;
8. отбелязва ролята на търговските стратегии, като например лизинг на продукти, при проектирането на трайни продукти, при което дружествата за продажба на лизинг запазват собствеността върху отдадените на лизинг единици и имат стимул да предлагат повторно на пазара продукти и да инвестират в проектирането на по-трайни продукти, което ще доведе до по-малък обем ново производство и изведени от употреба продукти;
9. подчертава, че качествата, които правят даден продукт подлежащ на поправка, пригоден за повторна употреба, подлежащ на рециклиране и траен, следва да бъдат включени при неговото проектиране, тъй като количеството ресурси, което даден продукт използва, в голяма степен се определя на етап проектиране; отбелязва, че проектирането на продуктите е важен фактор за прехода към кръгова икономика, тъй като оказва въздействие върху жизнения цикъл на въпросния продукт;
10. призовава Комисията и държавите членки да увеличат усилията си за замяна на веществата, пораждащи сериозно безпокойство, и за ограничаване на веществата, които представляват неприемлив риск за човешкото здраве или околната среда, за да се гарантира разработването на нетоксични цикли на материалите;
11. подчертава, че държавите членки следва да стимулират удължаването на жизнения цикъл на продуктите, когато е полезно за околната среда, и да подпомагат създаването на системи за популяризиране на дейностите по поправяне, повторна употреба, повторно производство и възстановяване на продуктите;
12. отбелязва, че е необходимо по-добро проектиране, предоставящо възможности за поправка, тъй като е от съществено значение резервни части да се предоставят предимно за тези продукти, при които жизненият цикъл може да бъде удължен по разходоефективен начин;
13. подкрепя изготвянето на европейско равнище на определение на понятието „планирано остаряване“ и криминализирането на съответните практики;
14. подчертава, че списъкът с нови продукти на основа на екопроектирането следва да бъде по-амбициозен и да включва повече продукти;

15. посочва водещата роля на някои държави членки в това отношение, като например инициативата на държавите от Бенелюкс за борба с планираното остаряване и за удължаване на жизнения цикъл на (електрическите) домакински уреди; подчертава значението на споделянето на най-добри практики в това отношение;
16. счита, че е от първостепенно значение потребителите да бъдат по-добре информирани как действа законовата гаранция за съответствие; призовава обозначението на тази гаранция да фигурира изписано изцяло върху фактурата за покупка на продукта;
17. припомня, че за целите на успешното прилагане на кръговата икономика важна роля играят наличието на стандартизирани и модулни компоненти, предварителното планиране на разглобяването и проектирането на продукти с дълъг жизнен цикъл, както и ефикасните производствени процеси;
18. призовава държавите членки да насърчават кампаниите на институциите за популяризиране на дейности, включващи поправяне, покупка и продажба на стоки втора ръка, наемане и обмен, като по този начин се избягва закупуването на нови продукти;
19. призовава Комисията да оцени възможността за установяване на правила за минимално съдържание на рециклиран материал в новите продукти;
20. отбелязва работния план на Комисията за екопроектирането за периода 2016 – 2019 г.; приветства по-конкретно включването на трайността на продуктите като възможен екологичен стандарт във връзка с аспектите, свързани с ефективността на материалите, включително удължаването на жизнения цикъл на продуктите, възможността за повторно използване на компонентите или рециклиране на материалите на излезли от употреба продукти, както и повторното използване на компоненти и/или рециклирани материали в продуктите;
21. призовава отново Комисията да предложи преразглеждане на законодателството относно екопроектирането, за да се разшири неговото приложно поле за всички основни групи от продукти, а не само за онези, които използват енергия, и да включи постепенно всички характеристики, свързани с ефективността на използване на ресурсите, като част от изискванията за проектиране на продуктите;
22. призовава Комисията да предложи подходящи мерки, които биха задължили производителите да гарантират наличие на резервни части, и във връзка с правата на потребителите, да предоставят информация относно срока на наличност на резервните части, както и да гарантират, че това се отнася и за сайтовете за онлайн продажби, и за местата за пряка продажба;
23. призовава отново Комисията да направи оценка, въз основа на анализ на разходите и ползите, на възможността да бъдат определени минимални стойности за подлежащите на рециклиране материали в новите продукти във връзка със законодателството за екопроектирането;
24. признава значението на платформите на икономиката на съвместната употреба като нови устойчиви стопански модели, насърчаващи по-ефективното използване на

продуктите и по-дългия им жизнен цикъл;

25. призовава Комисията да гарантира, че изискванията за отстраняването на батериите и акумулаторите, предвидени в Директивата за батериите (Директива 2006/66/ЕО)⁷, се прилагат и изпълняват напълно от държавите членки, и да насърчава стопански модели, развиващи повторното използване на батериите;
26. отбелязва със загриженост количеството на отпадъците от електронно оборудване, генерирани от модеми, маршрутизатори и телевизионни декодери/приставки, когато потребителите преминават към нов доставчик на телекомуникационни услуги; припомня на потребителите и доставчиците на телекомуникационни услуги, че съгласно Регламент (ЕС) 2015/2120 потребителите вече имат право да използват крайни устройства по техен избор, когато преминават към нов доставчик на телекомуникационни услуги;
27. призовава Комисията да разгледа въпроса как може да бъде насърчена и улеснена възможността за подмяна на LED крушките, като наред с мерките за екопроектиране вземе под внимание и по-малко строг подход, включващ например етикетиране, схеми за стимулиране, възлагане на обществени поръчки или удължена гаранция, в случай че крушките не могат да бъдат свалени;
28. отбелязва, че отговорното използване на продуктите зависи от това дали потребителите са в състояние правилно да оценяват въздействието върху околната среда на продуктите въз основа на жизнения им цикъл, екологичния им отпечатък и качеството им;
29. подчертава трудността за въвеждане на задължително обозначение на очаквания жизнен цикъл на използване на продуктите; предлага такова обозначение на първо време да е обект на доброволно експериментиране на европейско равнище, извършвано на основата на общ формат и обща методология;
30. отбелязва, че голяма част от отпадъците от електронно оборудване се дължи на факта, че производителите вече не са в състояние да осигуряват актуализации на софтуера, които да са съвместими с хардуера; счита, че от производителите следва да се изисква да осигуряват съвместими актуализации на софтуера;
31. отбелязва, че чрез укрепване на принципа на разширена отговорност на производителя и определяне на минимални изисквания се създава стимул за по-устойчиво проектиране на продуктите;
32. призовава Комисията да използва по-добре екомаркировката на ЕС, за да подобри информацията относно жизнения цикъл на продуктите и разбирането от страна на потребителите във връзка с устойчивостта на продуктите; подчертава, че информираният избор на потребителя относно даден продукт/марка може да даде по непряк начин икономически стимули на производителите; подчертава, че екомаркировката следва да включва информация относно минималния жизнен

⁷ Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО (ОВ L 266, 29.9.2006 г., стр. 1).

цикъл или употреба на продуктите, за да се повиши информираността на потребителя относно очаквания жизнен цикъл на продукта;

33. призовава Комисията да изготви мерки, които да предвиждат предоставяне на потребителя, ако е целесъобразно само на доброволна основа, на информация във връзка с очаквания жизнен цикъл на даден продукт, броя на циклите на използване, за които той е проектиран, и възможностите за поправка, така че потребителят да може да вземе по-добре информирани решения за закупуване;
34. призовава Комисията да изисква от производителите да правят публично достъпни ръководствата за откриване на неизправности и за сервизно обслужване, както и да осигурят наличността на пазара на резервни части и аксесоари за продуктите за минимален брой години в съответствие с очаквания жизнен цикъл на продукта, който следва да бъде посочен в екомаркировката на ЕС;
35. призовава Комисията и държавите членки да насочат ресурси към образователни и информационни кампании, за да се насърчават устойчиви модели на потребление и производство, и подчертава ползите от преминаването към кръгова икономика с ефективно използване на ресурсите;
36. призовава Комисията да направи проучване на икономическото и екологичното въздействие по отношение на възможността да се удължи по хармонизиран начин срокът на законовата гаранция за съответствие на продуктите;
37. призовава държавите членки, когато е необходимо, да се координират с местните и регионалните органи, предприятията и организациите, които организират кампании за повишаване на осведомеността на потребителите относно удължаването на продължителността на живота на продуктите;
38. отбелязва, че Комисията не следва да използва предстоящата регулаторна проверка за пригодност, за да отмени или ограничи обхвата на екомаркировката на ЕС;
39. счита, че е важно да се създадат стимули за производителите, за да произвеждат продукти с по-дълъг жизнен цикъл; призовава Комисията да предложи производителите да покриват разходите за рециклиране, ако стоките им са с очакван експлоатационен срок от по-малко от пет години;
40. призовава настоятелно Комисията да насърчава използването на показатели за ефективно използване на ресурсите чрез международни конвенции с цел да се осигури сравнимост между промишлените сектори и икономиките и да се гарантират еднакви условия на конкуренция;
41. призовава настоятелно държавите членки да извършват ефективен надзор на пазара, за да се гарантира, че европейските и вносните продукти отговарят на изискванията, що се отнася до продуктовата политика и екопроектирането;
42. призовава държавите членки да приемат икономически стимули за услугите по поправяне на продукти, за да се улесни удължаването на жизнените им цикли, като се има предвид, че намаляването на данъчното облагане върху поправянето на продукти може да даде стимули за повторното им използване и да насърчи

ремонтната индустрия, като това може да има евентуални екологични и социални ползи, включително по-нисък ДДС върху ремонтните дейности;

43. призовава Комисията да предприеме мерки, за да гарантира, че все още използвани продукти могат да бъдат връщани обратно в икономическия цикъл по по-ефективен и по-лесен начин;
44. насърчава държавите членки да прилагат възлагане на екологосъобразни обществени поръчки като инструмент на политиката с цел да се ускори преходът към кръгова икономика;
45. призовава за пълна забрана на продуктите, проектирани с вградени дефекти с цел да се предизвика край на жизнения цикъл на продукта;
46. отбелязва, че възможността за осъвременяване на продуктите може да забави остаряването на продукта и да намали въздействията върху околната среда и разходите за потребителите;
47. призовава Комисията и държавите членки да ангажират местните и регионалните органи и да зачитат правомощията им;
48. призовава Комисията да насърчава редовен и структуриран обмен на информация и споделяне на най-добри практики в целия Съюз, между Комисията и държавите членки, като включва регионалните и общинските органи;
49. призовава Комисията активно да подкрепя местните инициативи, свързани с ремонтни дейности, тъй като те също така създават „зелени“ местни работни места и предоставят полезна услуга на потребителите.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	11.4.2017
Резултат от окончателното гласуване	+: 62 –: 0 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Marco Affronte, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Nessa Childers, Alberto Cirio, Birgit Collin-Langen, Mireille D’Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Mark Demesmaeker, Stefan Eck, Bas Eickhout, José Inácio Faria, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Arne Gericke, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Kateřina Konečná, Urszula Krupa, Peter Liese, Norbert Lins, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Ivica Tolić, Estefanía Torres Martínez, Nils Torvalds, Adina-Ioana Vălean, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Clara Eugenia Aguilera García, Nicola Caputo, Eleonora Evi, Martin Häusling, Elisabeth Köstinger, Merja Kyllönen, Stefano Maullu, Ulrike Müller, James Nicholson, Marijana Petir, Christel Schaldemose, Bart Staes, Tiemo Wölken

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

62	+
ALDE	Catherine Bearder, Gerben-Jan Gerbrandy, Anneli Jäätteenmäki, Ulrike Müller, Nils Torvalds
ECR	Mark Demesmaecker, Arne Gericke, Julie Girling, Urszula Krupa, James Nicholson, Jadwiga Wiśniewska
EFDD	Eleonora Evi, Piernicola Pedicini
ENF	Mireille D'Ornano, Sylvie Goddyn, Jean-François Jalkh
GUE/NGL	Stefan Eck, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen, Estefanía Torres Martínez
NI	Zoltán Balczó
PPE	Ivo Belet, Alberto Cirio, Birgit Collin-Langen, Angélique Delahaye, José Inácio Faria, Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, György Hölvényi, Elisabeth Köstinger, Peter Liese, Norbert Lins, Stefano Maullu, Miroslav Mikolášik, Marijana Petir, Annie Schreijer-Pierik, Ivica Tolić, Adina-Ioana Vălean
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Nicola Caputo, Nessa Childers, Miriam Dalli, Seb Dance, Susanne Melior, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Christel Schaldemose, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Tiemo Wölken, Damiano Zoffoli
Verts/ALE	Marco Affronte, Bas Eickhout, Martin Häusling, Benedek Jávor, Davor Škrlec, Bart Staes

0	-

0	0

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	30.5.2017
Резултат от окончателното гласуване	+: 34 –: 0 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Anna Maria Corazza Bildt, Daniel Dalton, Nicola Danti, Dennis de Jong, Pascal Durand, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Sergio Gutiérrez Prieto, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Eva Maydell, Marlene Mizzi, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Jasenko Selimovic, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mylène Troszczynski, Mihai Țurcanu, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Biljana Borzan, Birgit Collin-Langen, Edward Czesak, Anna Hedh, Franz Obermayr, Adam Szejnfeld, Marc Tarabella, Sabine Verheyen

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

34	+
ALDE	Dita Charanzová, Jasenko Selimovic
ECR	Edward Czesak, Daniel Dalton, Anneleen Van Bossuyt
EFDD	Marco Zullo
ENF	Franz Obermayr, Mylène Troszczynski
GUE/NGL	Dennis de Jong
PPE	Carlos Coelho, Birgit Collin-Langen, Anna Maria Corazza Bildt, Ildikó Gáll-Pelcz, Antonio López-Istúriz White, Eva Maydell, Andreas Schwab, Ivan Štefanec, Adam Szejnfeld, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mihai Țurcanu, Sabine Verheyen
S&D	Biljana Borzan, Nicola Danti, Evelyne Gebhardt, Sergio Gutiérrez Prieto, Anna Hedh, Liisa Jaakonsaari, Marlene Mizzi, Christel Schaldemose, Olga Sehnalová, Catherine Stihler, Marc Tarabella
Vers/ALE	Pascal Durand, Igor Šoltes

0	-
-	

1	0
EFDD	Robert Jarosław Iwaszkiewicz

Легенда:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“